

Z českých vlastí

Jubilejní slavnost Čechů v Chomutově. — V neděli, dne 20. září, konala se v Chomutově významná česká slavnost: Tamnější odbor Národní Jednoty severočeské oslavoval 25leté své trvání. Dopeleď konána za četné účasti jubilejní valná hromada, již zúčastnili se též delegáti četných odborů ze zmínčených míst, za ústřední výbor N. J. S. přítomen byl jednatel p. Jan Havlena. Valnou hromadu zahájil p. Karel Hnátěk, předseda odboru, jeden z nejzaslouzejších členů menšiny chomutovské, srdečným proslavem o významu dne a vzpomínkou na královskou cestu, kterou odbor za uplynulého čtvrt století musil projíti. Jednatel p. Ant. Novotný a pokladník Kessler podali pečlivě zpracované zprávy jednatele, knihovni a pokladní a o stavu fondu na zřízení Národního domu v Chomutově. Zprávy ty byly nejlepšími důkazy, jak obětavě konal odbor svou práci a povinnost národní a jak bohatou činnost vyvinul v dobách nejtrudnějších. Po přečtení řady pozdravných dopisů a telegramů chopil se slova jednatel ústředního výboru N. J. S. pan Jan Havlena, který nejprve poděkoval menšině chomutovské za záslužnou práci jménem ústředního výboru a pojednal pak ve hluboce založené řeči o velikých úkolech a cílech N. J. S. a významu její organizace pro české menšiny. Vyznačil směr, jakým se bráti má další činnost odboru. Po projevech různých delegátů a doslovu skončena valná hromada. Odpoledne uspořádána národní slavnost, jež vydařila se skvěle. Neobyčejná účast Čechů odebrala Němců odvahy, již ve svých letech před slavností tak ukazovali.

Hrabě Sternberg odsouzen. — Před krajským soudem v Chrudimě konalo se líčení o odvolání býv. poslance hrabě Sternberga a odvolání redaktora A. Hajna. Podstatou obou odvolání jest následující: Redaktor Haj v r. 1909 byl hrabětem Sternbergem žalován pro články v Osvětě Lidu. Redaktor Hajn před porotou vyhléhl vlastní parlamentní činnost hr. Sternberga, která byla podkladem jeho článků a užil mezi jiným slov, že hrabě Sternberg v parlamentě si počíná jako August v církvi, a že tam hraje úlohu parlamentního šaška. Hrabě Sternberg tehdy na tato slova žádal, aby výrok byl protokolován a hrozil redaktoru Hajnovi žalobou. Redaktor Hajn výrok před porotou opakoval a odůvodnil jej hned celou řadou faktů a způsobu chování se hraběte Sternberga v parlamentě. Hrabě Sternberg mezi řečí na dr. Hajna vyskočil se zvoláním: Vy jste lump! A teď jsme si kvit! Redaktor Hajn podal pro tento výrok na hr. Sternberga žalobu, o které teprve po delší době mohlo se jednat. Okresní soud v Chrudimě odsoudil hr. Sternberga za výrok: Vy jste lump! na 24 hodin do vězení nebo k 10 kor. pokuty. Proti tomuto rozsudku podal hr. Sternberg i dr. Hajn odvolání, o němž se jednalo právě v min. dnech. Soud odvolání hraběte Sternberga zamítl, vyhověl odvolání red. Hajna co do výměry trestu a zvýšil trest hr. Sternberga na tři dny vězení, neb k pokutě 90 korun s odsouzením ke dni značných soudních útrat. Krajský soud odůvodnil zvýšení rozsudku tím, že hr. Sternberg se dopustil nadávky v porotní sni.

Starobylý dům "U Štupartů" v Praze rozpádl se pozvolna pod krumpáč dělníků, aby udělal místo novému domům živnostní a též nové ulici, jež má uleviti šlé frekvenci ulice Celetné. Teprve nyní je patrné, jak důkladně byla stará budova stavěna a jak obrovských jejích sálů využitkování bylo různými adaptacemi, k zřízení menších bytů. V některých místnostech pořízeny během doby nové, nižší stropy, tak že staré zůstaly místo zachovány. Na jednom z těchto stropů nalezeny pěkné malby, jež budou teprve blíže prohlédnuty. V celku však nepřinesl dům "U Štupartů" pro stránce uměleckých náleží žádného překvapení. V lapidáriu městského muzea bude možná a por-

tálu, gotických žebér klenutí bude použito při nové stavbě. Po skrytých freskách se marně pátralo.

Seďm žen probořilo se do hrobky. — Dne 2. července t. r. stala se na vinohradském hřbitově vzrušující příhoda při májové slavnosti. Když šel kněz k prvnímu oltáři, spustil se pojednou silný déšť a množství obecenstva se nahnulo pod arkády, kde se nalézají hrobky. Při tomto návalu praskla na jedné hrobce krycí prkna a seďm žen spadlo do prohlubně. Mezi nimi byla též slá. Anna Ruttnerová z Král. Vinohrad, která utrpěla dosti značné zranění a byla nějaký čas v nemocnici v ošetřování. Sl. Ruttnerová podala na vinohradskou obec, které náleží péče o hřbitov, žalobu na zaplacení 30,210 kor., a dokazuje v obšírném podání zavinení obce. Ve sporu zastupuje strany dr. Bas a dr. Jahn.

Hrozná sebevražda důlního úředníka. — Hroznou sebevraždu spáchal mladý důlní úředník Reissig, na e. k. státním uhelném dole Julius III. v Kopist. V úterý, 29. srpna odpol. při výměně důlního mužstva vznikl Reissig do spodního oddělení těžné věže, přešel ochranné dveře a vrhl se do hlubin dolu. Na dno těžné, kde právě spočívala kles a mužstvem, dopadl Reissig úplně rozbit. Těžná věž, do níž se dální úředník vrhl v úmyslu sebevražedném, jest přes 200 m. hluboká.

Úkladná vražda u Nového Bydžova stala se dne 30. srpna o 3. hodině ranní ve Zdechovicích. 60letý rolník Jan Šubr nalezen byl v zahradě nedaleko statku svého v tratělosti krve s rozbitou lebku a obličejem. Jde dle všech okolností o vraždu ze msty. Četnictvo zahájilo šailovně pátrání po vrahu a zatkl již několik podezřelých osob.

Pět statků vyhořelo. — V Dobré Vodě u Kamena na Paeovsku vyhořelo pět rolnických statků a chalupa. Požár padlo také několik kusů dobytka za obětí i všechna letošní úroda. Škoda je velmi značná.

Krvavé rodinné drama v Brně. — Ve Vinohradské ulici žila 18letá tovární dělnice Jana Dudáková, rozená Šmucová, v malém bytě. Se svým mužem Antonínem Dudákem rozešla se před třemi měsíci. Na mladičké ženě spočívala totiž všechna starost o rodinu a výživu. Dudák všecko, co vydělal, propil. Dudák tehdy zmizel — "šel do světa". V těchto dnech se pojednou vrátil a žádal, aby žena jej opět vzala do domácnosti. Když odírala, počkal si na ni před Redlichovou továrnou, kde byla zaměstnána, a když opět odmítla jeho žádost, před očima její matky vypálil na ni tři rány z revolveru, z nichž dvě jí zasáhly a zranily na zádech, třetí na levé ruce. Matka těžce zraněné ženy vrhla se na útočnicka, ale ten obrátil i proti ní zbraň a vystřelil po ní dvakrát, ale minul se. Zatím obklopil jej dělníci, odzbrojili jej a předali strážní. Zranění Dudákové je těžké, pravděpodobně smrtelné.

Anglický hlas o cestování na Labi. Nastalé a nastávající prázdniny školní, soudní a parlamentní pobádají novináře všech národů, aby svému čtenářstvu doporučovali nejrozmantnější cile cest. S potěšením spatřili jsme v londýnském Evening Standard a St. James Gazette ze dne 1. září delší článek, doporučující plavbu po Labi. Sepsal jej starý náš přítel p. James Baker, který porovnával je Rýn s Dunajem a Labem, dá v Dunaji přednost k vůli velikoleposti scénérie, po Labi pak pro zvláštní krásu a množství podivuhodných míst, rychle se střídajících mezi horami, temnými řekami jako přirozené hrady. Popisem romantické krajiny ode Dražďan protí řece vede cestovatele podle Střekova až do Roudnice, připomínaje při tom historické události, jež činí naše středohodí tak zajímavým. Ze zámku rodnického, jež zvláštní návštěvě doporučuje nejen pro jeho polohu a bohatství, nýbrž i pro svoji historickou důležitost. — Pozoruje též předvoje našich Krkonosů, v nichž Lake běve svůj původ a kam by se cestovatel snadno dostal, sleduje tok řeky proti proudu, při čemž by se znal mezi jiným Poděbrady, rodiště krále Jiříka, slavné paměti, jež

staly se v poslední době též slavným místem lázeňským, neb rovnají se jeho léčivé vody dle výroku p. Lewise, člena výpravy anglických žurnalistů do Prahy roku 1908, vodám rozlázeňých francouzských lázní Royat-les-bains; dále pak Pardubice, sídlo Pernštejnů, a starobylý Králové Hradec, tak krvavým písmem zapsaný v naší historii. Nejen podobnými články obraeí p. J. Baker pozornost svého obecenstva ku Čechám, i soukromě jeho rozpravy přivádějí nám cestovatele, kteří poznávají vynikající přednosti našich ústavů a slávu jejich dále hlásají. Tak při své návštěvě v Praze pan Bolton, kurator musea v Bristolu v Anglii, shledav geologickou část našeho zemského musea, prohlásil, že předčí oddily podobné v Dražďanech, Lipsku, Berlíně a Hamburgu, a přál bychem si jen, aby ústavy naše samy uváděly se obecenstvu ve známost a tím hosty též z ciziny do vlasti naší vábily.

Ant. Dvořák na scéně Národního divadla. — Národní divadlo oslavilo 70. narozeniny mistrovy představením "Rusalky". Nutno kvitovati tuto vzpomínku jako velice záslužnou. Ale do mysli se nám dere, proč že krásná díla Dvořáková se tak málo objevují na naší divadelní scéně. Je v nich uloženo tolik krás, takové bohatství melodických myšlenek a není důvodů jich zanedbávat. Obecenstvo je dosti připraveno, aby dovedlo oceniti díla Dvořáková, váží si jich, jak důkazem jsou koncertů v Plodinové bursě, kdy byla bouřlivě a nadšeně přijata orchestrální díla. Kolem dramatických prací našeho dražšího mistra, největšího ducha po Smetanovi, ovimnou pravdě sif předsdnku, je jakousi dramaticky citěna a tím jakoby se stala méně cenná. Porážeti takové vynálezy páchnoucí kouřem čoudfil lampy je často velice těžko a trvá dlouho, než nastane jasno a vše samozřejmá, krásná díla pronikne veřejnosti. Co prodělala díla Smetanova za krážíovou cestu, než byla uznána? A máme zase čekat, až nám cizina otevře oči a až ona počne se kochati v krásných melodických myšlenkách Dvořákových? Dvořáková duše umělecká projevila se v nich právě tak bohatě a právě tak bezprostředně jako v ostatních dílech a jestliže někde je něco, co by se nezdálo místným, je to důvodem, aby se odmítalo pro to dílo, které září jinak nádhernými barvami? Je povinností, svatou povinností našeho jediného divadla, aby si všímalo intenzivněji dramatických plodů Dvořákových a systematicky je zavvedlo do svého repertoaru. Výročí buď úmrtí, narozenin mistra budíž oslaveno vždy celým cyklem jeho prací, aby generace nynější i pozdější poznávala a prožívala projevy jeho ideální a navič duše. Vždyť vše, o čeho ruka zavádila, je oběaroucí nesmírnou krásou melodickou, která zvýšena je ještě nádhernou barvou orchestru. Naše budoucí generace uhledbní bude se vždy vraceti a vyvíjeti na pracích jeho genialního ducha. Jeho stopy jsou již dnes v postupu české hudby znatelný. Vždyť děkujeme mu za výchovu našich dvou nejlepších reprezentantů Nováka a Suka. — Dvořák nebyl sice jako umělec natán zvláštním vychovatelským duchem, ale přee z jeho často jen nahodilých poznámek dovedl duch nadaného žáka čerpati pro sebe žádoného poučení. A právě tak se to má s jeho díly. Chyby, kterých se dopustil, nebude nikdo napodobiti, ale to krásné, svěží, zdravé z jeho umění bude vždy působiti. Cheeme-li žit, umělecky žit, pracujeme na zdokonalení svého umění a snažme se každému duchu našemu porozuměti. A toho nebe jinak, než prováděti jeho díla. To, co se týká Dvořáka, týká se i děl ostatních českých umělců.

Horícím líhem popáleny. Hrozná neštěstí přihodilo se v bytě Rybáře lamp Jana Kohuta v Rybné ulici v Moravské Ostravě. Kohut spal před noční svou službou ospale dle v pokoji, žena jeho odešla někam ven a v kuchyni hrály si tři děti v stáří 4 až 8 let. Děti náhlesly v kuchyni 1½ litrovou láhev líhu, který z nerozumu zapálily. Láhev vybuchla a hořící tekutina rozlila se po šatkách všech tří malých dětí, jež stály v okamžiku v jednom plameni.

Výbuchem a pokřikem děti probuzeny otec přikvapil do kuchyně a strhal s dětí hořící šaty. Všechny tři děti však utrpěly tak těžké popáleniny, že v umírajícím stavu dopraveny byly do nemocnice, kde všechny tři skonaly.

Podlehla zranění. — Na německé chirurgické klinice zemřela 40letá žena dělnice Anna Hnafuková z Košf, Písecká ul. 253, která v sebevražedném úmyslu skočila s okna na klinice dvorního rady prof. Jaksche s výše 5 metrů do nádvoří a utrpěla zlomeninu páteře. Mrtvola dodána do ústavu pro soudní pitvu.

Celá ves vyhořela. — Obec Jamný v Pisku, čítající přes 30 česl, vyhořela záplna a jenom jedno číslo zhotubným živlem zůstalo neuktnuto, ježto vítr vál v opačnou stranu od stavení tohoto. Ostatní vše leho popelem. Vesnička dřívě tak utěšená, dnes smetena s povrchu zemského; jenom zbyly tu a tam komíny činí dojem na příchodě, že blíž se jakoby k nějakému místu továrnímu či průmyslovému, neboť střeš tu vůbec není a komíny zdají se býti značně výše. Tisíce a tisíce lidí přišlo ke smutnému tomuto divadlu: pěšky povozy, kočáry, na kolech i v automobilech. Oheň vznikl z příčiny neznámé hned v sobotu odpolnedne a za 1½ hodiny vesnička byla najednou celá v plamenech a obyvatelstvo její sotva rychlým útekem zachráněno životy své a musilo z dále — nemohouce pro strašný žár blíže — pohlížeti, jak dravý živel veškerý majetek jeho ztravuje. Více než 15 sborů hasičských se stříkačkami dostavilo se z blízka i z dále i ohni, leč na zachranu nebylo ani pomyslení, jednak pro nesmírný žár, jednak pro vzdálenost vody od ohně. O rychlosti a krutosti žáru lze učititi si představu, neboť místní sbor hasičů, chtěje požár v záčátcích zabrániti, musil opustiti i stříkačku, která v plamenech shořela. Stěti jedině smad bylo, že dobytek skoro všecek byl venku na pastvě, jinak sotva byl by býval asi zachráněn. Drůbež, vepřový dobytek i několik telat, včelstva, psi atd., vše v požár zahynulo. Holubi, létající zmateně sem tam, padali najednou požárem zachvácení mrtví dolů. Stromy ovocné, keře vinné, jež skoro každý domek popínaly, sežehnuty úplně. Střešy, trámy, okna, stropy, ba i klenby stavení požárem úplně skoro na všech staveních zničeny. Stroje hospodářské, vozy, o-bili, sláma, seno atd. vše úplně sořelo. A někteří ani potřebný šat nezachránili, leda to, co na sobě měli. Pláe a nářek ozývá se odevšad od občanstva, v polích smutní seděho na troskách nábytku, a dobytek smutně kolem se plouží hladem. Škoda je tu nesmírná a rychlá pomoc nutná. Již z blízkých vesnic vozi sem povozy slámy, seno i poživatiny pro lid. Sbírkou mezi návštěvníky také vykonány.

K boji za českou školu v Litoměřicích. Až dosud byla v Litoměřicích česká škola s velkým počtem dětí vydržována přes čtvrt století ústřední Matičí Školskou. Jest to hroznou obžalobou systému, že teprve nyní přichází k zveřejnění. Ale pánům litoměřickým Němcům zdá se ta doba býti přece jen příliš krátkou, jak z referátu vidno. Terrorisovali, odkládali, nevyřizovali žádosti, pronásledovali české lidi, jen aby nenáviděná česká škola nemusila býti zveřejněna. Čeští lidé však obstáli v té kruté palbě čestně a vytrvali. Když řádění Němců v Litoměřicích přesahovalo již všechny meze, když vzorem svým uváděli přímo v posměch státní autoritu ostentativním ignorováním všech nařízení, sáhly úřady konečně k ostrému opatření, tak jako v Podmokli. Správní soud zamítl stížnost obce a okresní školní rada na zakročení zemské školní rady vyzvala několikrát obecní úřad, aby byla zvolena místní školní rada česká a opatřeno vše potřebné pro českou školu. Starosta města pan Anton referoval o těchto krocích a prohlásil, že obecní zastupitelstvo se nestaví proti, avšak klade váhu na to, že mohou býti voleni do místní školní rady jen tací lidé, kteří by hájili nejen zájmy české školy, nýbrž i zájmy města. Z toho důvodu navrhuje tudíž tyto pány: městského radního Jindřicha Heldricha, K. Wol-

PODZIMNÍ OBLEKY,

spolu s velkou zásobou obieků ...zimních jakož i...

velmi vkusné převlečníky a zimníky pro pány a hochy

mám pro vás připraveny. Nejlepší materiál, výborný střih, první třídy krejčovská práce a zaručené dobré látky. Sami se nechváíme. Proto přijďte sami a přesvědčte se. Naši specialitou jsou obleky na zakázku. Dle libosti však posloužíme i velikým výběrem obleků hotových ve své zcela moderně zařízené obchodní místnosti.

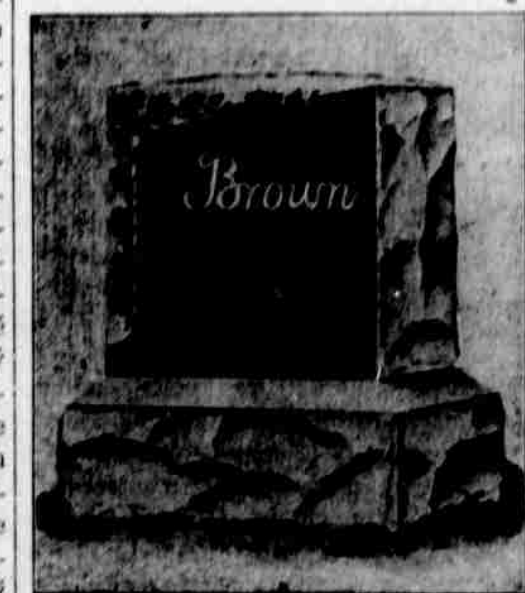
Vác. Vejvoda, mušský zakázkový krejčí s majeteli závodů s hotovými oděvy. 1236 J. 13. ul., Omaha, Neb.

fa, dr. V. Golitschka (Količka?), konné a rozhodl, že dle tohoto zá- R. J. Buhla a G. Hoeringa. Tito koná české dítě musí navštěvovati byli jednoblasně zvoleni. Kome- jen české školy, ač část nařízení die se opakuje. Do české školní těch byla nedávno zrušena — pře- rady se volí Němci, nepřátelští raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- lost češtiny. Jaké srdce mají tak- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- ková lidé pro české dítě, ukazuje raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- nám historie českého školství na raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- severu velmi názorně. Starosta raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- Anton vykládá dále, že k opatře- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- ní místnosti byl vyměřen čas tak raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- že za osm neděl místnosti poříditi. raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- Poukazuje při tom na krivdu, kte- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- rá se Němcům děje, a uvádí znovu raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- známou Schreinerovu lež o Sušici. raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- Po té mluvilo ještě několik členů raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- zastupitelstva, kteří v souhlase se raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- svým starostou ronili krokodýlí raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- slzy nad hrozným bezprávím, kte- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- ré se jim děje "vnučováním" če- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- ské školy, a uváděli nejnemožněj- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- ší domnělé plány české většiny raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- zemské školní rady na utisknutí raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- Němců. Konečně bylo usneseno raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- na návrh dvorního rady Weinerta raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- vyžádati si od okresní školní rady raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- nejdříve schválení místnosti ve vil- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- le Markétě a pak teprve udělati raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- smlouvu s majitelem. V tomto raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- návrhu vidíme ovšem opět prů- raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- hledný úklad. Však marné vše raději se volí Němci, nepřátelští školy, a předstírá se u nich znal- snažení.

Revolta německých správců škol na Moravě. Ač správní soud více než čtyřiceti rozsudky prohlásil za neplatné nařízení Marchetova t. z. v. lex Perek za naprosto protizá-

Které mýdlo jest nejlepší?

Pro své zdravotní, antiseptické vlastnosti spojené s nejlepšími čistícími přísadami Severo Léčebné kožní mýdlo jest oblíbené na úmývání, koupel i vymývání hlavy, poněvadž udržuje pěknou i zdravou kůži jak dítěte tak i dospělých. Na zahojení aneb zabránění všelikých svědivých, obtížných vyrážek a osutin neznáme nic tak levného a při tom tak vydatného jako každodenní použití Severova Léčebného kožního mýdla. Obdržte je v lékárnách a v obchodech s léky. Cena 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Frank Svoboda, umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech

1417 South 11 th Street Phone Doug. 3444 1215-25 So. 13th Str. Phone Doug. 1872

Nejlepší útulkem, pro krajany do Omahy za různými záležitostmi zavítavkami, jest bez odporu roh 13. a

HOTEL PRAHA,

Pokoje, které jsou nyní nově vybarveny a pohodlně zařízeny, poskytnou hostům znamenitý odpočinek. Vzorně vedená česká kuchyň zaručuje každému úplné uspokojení. V moderně zařízené hostině dostane se Vám té nejlepší obluhy. Zároveň podotýkám, že mám na skladě zásobu KARLOVARSKÉHO MEDOVÉHO VÍNA, kteréž dokud zásoba stačí, posílám na ve-nek — bednu o 12 lahvích — za pouhých \$2.75. — V úctě JOSEF VAŠKO, majitel.

Metz Bros. Brewing Co.

Telefon Douglas 119

Vaří a lahvuji výborné jen pivo.

Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

Důležité a zajímavé pro Čechy !!

Přijali jsme jednatelství pro největší literární novinka letošního knižního trhu amerického a sice znamenitou knihu, pojednávající o staré vlasti naší, dílo znamenitého učence, prof. Will. S. Monroe

"BOHEMIA AND THE CECHS"

Je to práce opravdově vědecká, která zvláště se hodí jako soucitná- níž dar pro naši dorostlou mládež, která se Mearsovou knihou osoudí nejen z historii, ale i přítomným stavem a poměry Čechů ve staré vlasti. Čtenář je umělecká a kniha je bohatě ilustrována. Cena plněná vánočního výtisku \$3.00. Přítelství adresujte na náš úřad. 17-19